

Inhoud

Aankondiging Herfstlezing Energiek Maarwold	1
NIJ BEGUN – Isolatie- en Ventilatieprogramma gaat van start	2
Zwerfafval-Opruimactie Maarwold	3
Warmtewandeling in Maarwold.....	3
Burenhulp Maarwold.....	4
Subsidieaanvraag.....	5
Nestkasten	5
Energiek Maarwold in Gesprek.....	6
Uitgestorven gewaande Sierlijke witsnuitlibel gezien in Haren - Maarwold/Wolddeelen	7
Wandeldoelen	8
Lidmaatschap.....	8
Contact.....	8

Aankondiging Herfstlezing Energiek Maarwold door Marian Hulscher-Emeis

Getiteld: Een vertelling over Darwin in ons dagelijks leven

Een vertelling over Darwin in ons dagelijks leven

De prachtige hoeveelheid aan levensvormen op aarde is over een periode van honderden miljoenen jaren ontstaan door geleidelijke veranderingen van soorten (evolutie-theorie van Darwin). Ook wij mensen zijn hier onderdeel van. Al die organismen leven op deze zelfde planeet. Maar onze leefwerelden zijn heel verschillend al leven wij samen en dichtbij elkaar, ook hier in Haren. Nu is er een dilemma: wij mensen veranderen over de gehele aarde de natuurlijke gesteldheid van water, bodem en lucht. Daar doen wij allemaal aan mee. Maar daardoor veranderen ook de levenskansen van vele medeschepselen. Hoe heeft het zover kunnen komen? Welk gedrag drijft ons hiertoe? Wat kunnen wij zelf anders of beter doen? Met voorbeelden uit onze eigen omgeving (Westerholm, Maarwold) proberen we hier antwoord op te vinden. Na de lezing is er uitgebreid ruimte voor discussie.

Marian Hulscher-Emeis is gedragsbiologe en promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Het bestuur van Energiek Maarwold nodigt u van harte uit om bij deze lezing aanwezig te zijn. Als u wilt mag u de poster in de bijlage printen en ergens ophangen.

Datum: Dinsdag 25 November
2025

Waar: Grote zaal van
Westerholm

Tijd: inloop vanaf 19:45 uur,
start lezing 20:00 uur

Toegang: Gratis

NIJ BEGUN – Isolatie- en Ventilatieprogramma gaat van start

Jan Berenst

Nij Begun is het rijksprogramma waarmee Groningen en Noord-Drenthe worden gecompenseerd voor de aardbevingsschade. Het bestaat uit vijftig maatregelen om schade te herstellen, woningen te versterken en de ereschuld aan de regio in te lossen. Daarnaast heeft het kabinet de gaswinning uit het Groningenveld op 19 april 2024 definitief beëindigd — een noodzakelijke stap om te kunnen werken aan herstel van het gaswinningsgebied.

Voor ons is vooral **Maatregel 29** van belang: *verduurzamingsstimulering voor woningen in Groningen en Noord-Drenthe*. Deze maatregel biedt ondersteuning en subsidie voor isolatie en ventilatie. In Nieuwsbrief 18 (oktober 2024) is hier al uitgebreid op ingegaan. De uitvoering komt gefaseerd op gang; inmiddels zijn de eerste stappen gezet en kunnen bewoners uit onze wijk aan de slag. De belangrijkste regelingen gelden voor woningeigenaren, maar er zijn ook specifieke mogelijkheden voor huurwoningen en VvE's. Binnenkort volgt hierover meer informatie op onze website.

*Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee gebieden: het **versterkingsgebied** (noord-Groningen), waar de schade het grootst is, en de **niet-versterkingsgebieden**. Wij wonen in het niet-versterkingsgebied. Dat betekent dat we in Maarwold maximaal **€40.000** subsidie kunnen aanvragen voor isolatie- en ventilatiemaatregelen, waarbij 50% achteraf wordt vergoed. Via het Warmtefonds zijn goedkope leningen beschikbaar, en de gemeente Groningen werkt aan extra ondersteuning voor lage inkomens. Meer over de Energiebespaarlening is te vinden via het Regionaal Energieloket <https://regionaalenergieloket.nl/groningen/subsidies-en-leningen?page=1>.*

*De gemeente Groningen heeft inmiddels twee 'ontzorgende' partijen geselecteerd die kunnen helpen bij het opstellen van een isolatie- en ventilatieplan: **Energieklus** (<https://energieklus.nl/nijbegun/>) en het **Regionaal Energieloket** (<https://regionaalenergieloket.nl/groningen>). Zij kunnen een energieplan maken, kosten berekenen en uitvoerders selecteren. Energieklus richt zich voorlopig nog niet op Groningen-Zuid en Haren. Het is ook mogelijk om — nadat een plan is opgesteld — zelf de maatregelen uit te voeren. Voor werkzaamheden vanaf 25 april 2023 kan zelfs met terugwerkende kracht subsidie worden aangevraagd. Voor diverse klussen gelden vaste subsidiebedragen, ook voor installateurs.*

Om de eerste stappen te zetten, is het goed om op de website <https://isolatie.nijbegun.nl/> de details te bekijken in relatie tot de eigen woning! Op korte termijn hopen we vanuit EM ook (af en toe) een inloopspreekuur rondom deze subsidiemogelijkheden te kunnen organiseren om vragen te beantwoorden of op een goede manier door te verwijzen.

Zwerfafval-Opruimactie Maarwold

Zwaan Rabbers-Lanting

Een groep vrijwilligers komt een aantal keren in het jaar op zaterdagochtend samen om zwerfafval op te ruimen in de buurt (wijk Maarwold en omgeving). We starten om 10.00 uur bij de voormalige brandweerkazerne aan de Westerse Drift en verspreiden ons in groepjes van twee door de buurt. Na afloop genieten we samen van koffie en taart.

In april doen we mee met de jaarlijkse opruimactie 'GrunnSchoon', waarbij de gemeente Groningen afvalgrijpers, afvalringen en zakken beschikbaar stelt.

Naast deze groepsactiviteit zijn er ook mensen die individueel opruimen en zo helpen de omgeving schoon te houden.

Intussen doet een behoorlijke groep buurtgenoten mee; bij de laatste opruimactie - 1 november - sloten twee nieuwe vrijwilligers aan. Voor de komende acties zijn nieuwe deelnemers van harte welkom!

Nieuwe data (mits het weer het toelaat):

- Zaterdag 14 februari
- Zaterdag 18 april

Warmtewandeling in Maarwold

Grunneger Power en Jan Berenst

Op dinsdagavond 9 december om 19.30 uur organiseert Energiek Maarwold samen met Grunneger Power een warmtewandeling vanuit Westerholm (Irenelaan 1 in Haren).

Wil jij leren hoe je met een warmtebeeldcamera koudebruggen en warmtelekken opspoort in je woning? Tijdens deze interactieve avond (die t ot max. 21.00 uur duurt):

- krijg je uitleg over hoe een warmtebeeldcamera werkt,
- ga je zelf op pad met een camera,
- en bespreken we samen de resultaten.

Na afloop kun je via Grunneger Power een warmtebeeldcamera lenen om thuis verder te onderzoeken waar warmte ontsnapt.

Deelname is gratis! Meld je aan via mailbox@energiek-maarwold.nl.

Let op: de warmtewandeling kan alleen doorgaan bij geschikte weersomstandigheden. Op 8 december ontvang je een bericht of de wandeling doorgaat.

Burenhulp Maarwold

Paul Oostinga

Burenhulp is inmiddels een jaar actief en de hulpvragen blijven komen. Denk aan vervoer naar de dokter voor iemand die dat zelf niet kan, het opruimen van een kamer voor iemand met een lichamelijke beperking, of gewoon eens bellen voor contact. We proberen mensen ook in contact te brengen met andere ouderen, bijvoorbeeld bij de koffie in Westerholm, spelletjesmiddagen of een biljartgroepje. Zo bouwen we ons burgerinitiatief verder uit. De vragen zijn steeds persoonlijk en bevatten vaak nieuwe elementen. Soms zijn ze groter dan wij kunnen bieden; dan verwijzen we door naar andere partijen in Haren, waar veel mogelijkheden zijn.

Intussen verspreiden we huis-aan-huis een flyer met de reminder dat we als goede buur beschikbaar zijn.

Heb je zelf een hulpvraag of wil je iets bespreken?

Stuur dan een mail naar

burenhulpmaarwold@outlook.com. Je kunt ook eens binnenlopen bij Westerholm op de eerste of derde dinsdag van de maand tussen 10:30 en 12:00 uur. Dan zit iemand van ons in de bibliotheek voor je klaar.

Daarnaast zoeken we vrijwilligers! Iedereen, jong en oud, is welkom om mee te doen. Wil je helpen? Laat het ons weten via hetzelfde mailadres. Samen maken we het verschil.

De organisatie van het initiatief is nu in handen van een Coördinatieteam. Onze primaire taak blijft om in goed overleg met de hulpvrager op korte termijn iets te organiseren. Onze administratie wordt steeds professioneler ingericht. Burenhulp opereert binnen de meest recente kaders van het gemeentelijk ouderenbeleid: gebiedsgericht, rechtstreeks en persoonlijk. We werken samen met Wij Haren, bijvoorbeeld via het project Welzijn op Recept, dat in de huisartsenpraktijken in Haren wordt uitgerold. Daarnaast werken we samen met het Wmo-team en onderhouden we contacten met alle organisaties die thuiszorg in de wijk aanbieden. Het is onze bedoeling om meer aansluiting te zoeken bij het Clockhuysplein, ook al beperken we ons tot het deel van Haren tussen de Rijksstraatweg en de A28.

Paul Oostinga 050 534 2122

burenhulpmaarwold@outlook.com

Subsidieaanvraag

Renée Bekker en Michel van den Bogaert

Energiek Maarwold heeft een subsidieaanvraag bij de gemeente ingediend voor:

1. Het informeren en inspireren van inwoners over het belang van biodiversiteit en verduurzaming in de eigen leefomgeving. Concreet met lezingenavonden over de onderwerpen Biodiversiteit, Thuisbatterijen, wijkbatterijen en daarnaast
2. het opzetten van een informatiepunt in centrum Haren. En voor een inrichtingsplan van de groenstrook tussen de Meerkoetweg en de Reigerweg, met aandacht voor biodiversiteit en speelruimte voor kinderen.

Figuur 1 Het beoogde speelveld, waar EM natuur en spelen wil combineren.

Nestkasten

Michel van den Bogaert

Voor het voorjaar moeten de nestkasten weer gecontroleerd en gereinigd worden. Dat betekent met de ladder langs de 40 locaties en vaak ook een praatje maken met passanten die willen weten of er een nestje in zit en waarom we dit doen.

Bij de Mikkellhorst wordt gebouwd aan onze bestelling voor 50 kasten die voor de verandering door andere vogels dan koolmezen te gebruiken zijn. Deze kasten gaan we ophangen in de wijk op plekken die geschikt lijken voor de betreffende vogelsoorten. Dat kan bijvoorbeeld zijn voor roodborstjes, vliegenvangers of pimpelmezen.

Meedoen? Meldt je aan met een mailtje!

Energiek Maarwold in Gesprek

Jan Berenst

Behalve de projecten waar Energiek Maarwold aan werkt, en die op de website staan vermeld, zijn er ook regelmatig overleggen vanuit het bestuur die (nog) niet meteen zichtbaar zijn in concrete dingen. Zo overleggen we zo'n twee keer per jaar met het *Gebiedsteam Haren* over zaken die met versterking van de biodiversiteit, met problematische verkeerssituaties in de wijk of met energie-transitie gerelateerde zaken van doen hebben. Zo hebben we o.a. overleg gehad over de herinrichting van het Hendrik de Vriesplantsoen (is inmiddels gebeurd), de aard van de begroeiing aldaar (rol van exoten) en het (nog niet) functioneren van de wadi waardoor bij extreme regenval de Vondellaan een snelstromende rivier lijkt, de problematische rotonde voor fietsers Emmalaan/Rijksstraatweg, de verkeersperikelen aan het eind van de Beatrixlaan en aan de Meerweg. Maar ook bespraken we de (ontbrekende) vorderingen op het Aprisco-terrein aan de Emmalaan, de coördinatie van gemeente en EM rondom het verwijderen van zwerfvuil.

Met *Cosis* (beschermde wonen gemeenschap aan de Torenlaan) bespraken we recent de mogelijkheden dat de bewoners meer betrokken zouden kunnen worden bij projecten in de wijk.

Een nieuwe speler in de wijk is: *Sociale Agenda Maarwold*. Dit is in feite de concretisering geworden van wat *Wijkplatform Maarwold – in ontwikkeling* was, en van waaruit sociaal-culturele activiteiten worden ontwikkeld, zoals concerten en buurtdagen. Deze groep is nu dan ook toegetreten tot de Cultureel Raad Haren, zodat die culturele activiteiten in de wijk nu ook op www.geboektinharen.com te vinden zijn. Op onze website blijven ze overigens ook nog opgenomen worden.

In de *Regiotafel* bespreken we, onder leiding van Grunneger Power, met andere coöperaties in de gemeente Groningen de ontwikkelingen m.b.t. de energietransitie en de warmtetransitie. Soms ook met de wethouder en/of de experts in de gemeentelijke organisatie die zich met energie en warmte bezighouden. In dat kader is ook een *manifest* ontwikkeld, waarin de coöperaties hun onderlinge samenwerking hebben vastgelegd, maar ook hun ambitie om vanuit de basis een rol te spelen in de transitie waar de gemeente een centrale rol vervult. Dat heeft inmiddels ook tot een *convenant* met de gemeente Groningen geleid (na een motie in de gemeenteraad), waarin die samenwerking en de centrale rol van de coöperaties is vastgelegd.

Kortom, we proberen vanuit EM niet alleen een vinger aan de pols te houden van de nieuwe ontwikkelingen (waarover ook op de website soms wordt gerapporteerd), maar ook stimulerend te zijn wat betreft ontwikkelingen die met onze doelstellingen als coöperatie te maken hebben. Wil je meer details over dergelijke overleggen horen, of suggesties doen met betrekking tot aandachtspunten die ons tot nu toe ontgaan, laat ons dat dan weten in een mail (mailbox@energiek-maarwold.nl).

Uitgestorven gewaande Sierlijke witsnuitlibel gezien in Haren - Maarwold/Wolddeelen

Johannes Ruben, natuurwaarnemer Haren-Maarwold

Vanouds kwam de Sierlijke witsnuitlibel voor in Scandinavië en Baltische staten. in de 20ste eeuw ook nog in Nederland maar werd voor het laatst in 1970 gezien en als uitgestorven beschouwd. Pas in 2006 werd de soort herontdekt in een visrijke vijver bij groeve Maastricht en in 2010 in de petgaten van natuurgebied Weerribben, Overijssel. Hier werd ook voortplanting vastgesteld.

Belangrijke voorwaarde voor terugkeer van deze zeldzame soort is een herstellende waterkwaliteit en gunstige leefomgeving. Zo langzamerhand verspreidde de Sierlijke witsnuitlibel zich in meerdere delen van Nederland. Zo ontdekte ik tot mijn grote vreugde 10 juni 2021 op mijn balkon van het Nieuw Erasmusheem nota bene een vrouwtje (foto onder).

In de maanden juni en juli zag ik tevens in plas Haren-Wolddeelen een drietal mannetjes in een voor deze soort gunstige habitat, op plompenbladeren, waar ze graag op zitten. Een jaar later op 18 juni 2022 zag ik op dezelfde locatie weer een mannetje (foto boven).

Twee jaar later zag ik op 18 mei 2024 een tweetal mannetjes en op 21 mei 2024 nog een mannetje van deze unieke libellen in het verderop gelegen Veendiep (nabij het ooievaarsnest). De terugkeer van deze zeldzame libellen die hoge eisen stellen aan de waterhuishouding kiezen voor stabiele ecosystemen en is hoopvol te noemen voor (ook) onze leefomgeving.

In totaal zag ik ter plaatse 7 Sierlijke witsnuitlibel, Imago man en 1 Imago vrouw.

Deze zeldzame libellen zijn gedocumenteerd met foto's en staan geregistreerd bij [waarneming.nl](https://www.waarneming.nl) en goedgekeurd.

Wandeldoelen

Wilbert Hofstadt

De Westerholmer wandeldoelen kennen nu een beheerclubje en er wordt gewerkt aan de uitbreiding met nieuwe korte en lange wandelingen. Leuke ervaringen of suggesties kunnen in een logboek geschreven worden. Dat logboek is te vinden in de display met de Wandeldoelen bij de hoofdingang van Westerholm. Start van een evenknie bij het Clockhuysplein begint ook vorm te krijgen. Kortom het groeit van een leuk idee voor beschreven korte wandelingen naar een concept dat navolging krijgt in de omgeving!

Lidmaatschap

Word lid van onze coöperatie! Uw steun helpt ons om sprekers uit te nodigen, koffie en thee te verzorgen en onze website up-to-date te houden. We kunnen dan ook hulpmiddelen inzetten, zoals een warmtebeeldcamera om warmtelekken op te sporen. Daarnaast organiseren we projecten zoals bloemen planten en zwerfvuil opruimen. Als lid heeft u stemrecht op de jaarlijkse ledenvergadering. De jaarbijdrage in 2025 is €15.

U kunt ons ook steunen door over te stappen naar energieleverancier "Energie van Ons (EVO)". Gebruik dan dit adres:
<https://energie.vanons.org/cooperaties/energiek-maarwold> of gebruik de QR-code hiernaast. U wordt dan gratis lid van Energiek Maarwold!

Contact

We staan open voor al uw suggesties met betrekking tot uw eigen betrokkenheid bij lopende of nieuw te starten projecten! mailbox@energiek-maarwold.nl

Opgavestroom voor lidmaatschap (inleveren bij Lutsborgsweg 11, of deze info mailen)

Naam:

Adres:

Postcode:

E-mailadres:

Datum: . . - . . -

Ingangsjaar:

Ik zal de contributie overmaken naar de bankrekening van

Energiek Maarwold U.A.: NL63-INGB0008945390

☐

Ik overweeg om via Energiek Maarwold over te stappen naar EVO en word dan gratis lid.

☐